

Haryana Board Syllabus 2024-25

aglasem.com

हरियाणा विद्यालय शिक्षा बोर्ड

पाठकृम अਤੇ पाठ अनुसार अंक वंड (2024-25)

जमात: - बार्वही विज्ञा: पंजाबी कोड : 532

दिज्ञा-निरदेस:

1) संपूरन पाठकृम दे आधार 'ते इक सालाना प्रीक्षिआ हेवेगी। सालाना प्रीक्षिआ 80 अंक दी हेवेगी अते आंतरिक मुलांकट 20 अंका दी हेवेगी।

2) आंतरिक मुलांकट लयी:

- 6 अंक लयी तिन SAT प्रीक्षिआ करवायी जावेगी।
- 2 अंक लयी इक अरथ- सालाना प्रीक्षिआ हेवेगी।
- 2 अंक लयी विज्ञा अधिआपक CRA (जमात विचलीआं गतीविधीआ) दा मुलांकट करेगा।
- 5 अंक लयी विज्ञे नाल संपंधित प्रोजेक्ट दा कंम दित्ता जायेगा।
- 5 अंक विदिआरबी दी राजरी दे हेठ लिखे अनुसार दित्ते जाएगी;

75% to 80% - 01 अंक

>80% to 85% - 02 अंक

> 85% to 90% - 03 अंक

> 90% to 95% - 04 अंक

> 95% -05 अंक

Question Paper Design

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਸੈਸਨ : 2024-25

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

1. Weightage to Objectives :

Objective	K	U	A	S	Total
Percentage of Marks	40	30	20	10	100
Marks	32	24	16	8	80

2. Weightage to form of Questions :

Form of Question	E	SA	VSA	Objective	Total
No. of Question	7	3	6	24	40
Marks Alloted	35	9	12	24	80
Estimated Time	74	36	40	30	180

3. Weightage to Content :

	Reading Comprehension	Marks	No. of Questions	Total Marks
1	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ (ਪਾਠ 1 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ)	10		10
2	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ (ਪਾਠ 7 ਤੋਂ 12 ਤੱਕ)	10		10
3	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ)	15		15
4	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	15		15
5	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਵੀ)	10		10
6	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ)	10		10
7	ਕਹਾਣੀ-ਲੇਖਨ	05		05
8	ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ	05		05
	ਕੁੱਲ	80		80

4. Scheme of Sections : A : B : C :D

5. Scheme of Sections : Internal in long answer questions i.e. essay type in two questions.

2

6. Difficulty Level : Difficult : 10% Marks

Average : 50% Marks

Easy : 40% Marks

Abbreviations : K (knowledge of element of language)

C (Comprehension), E (Express) Essay Type)

A (Appreciation) SA (Short Answer)

VSA (Very Short Answer) O (Objective Type)

ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਿਖਲਾਈ ਯੋਜਨਾ (2024-25)

ਜਮਾਤ : ਬਾਰੂਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

ਮਹੀਨਾ	ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਪੀਰਿ.	ਦੁਹਰਾਈ ਦੇ ਪੀਰਿ.	ਕੁੱਲ ਪੀਰਿ.
ਅਪ੍ਰੈਲ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਟੁਕੜੀ ਜੱਗ ਤੋਂ ਨਿਆਰੀ, ਕੰਬਦੀ ਕਲਾਈ, ਬਿਨਫ਼ਸ਼ਾ ਦਾ ਫੁੱਲ, ਚਸਮਾ-ਇੱਛਾਬਲ ਤੇ ਡੁੰਘੀਆਂ ਸ਼ਾਮਾਂ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	13	08	21
	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੰਕ ਦਾ ਸਾਰ			
ਮਈ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਪਸ਼ੂ ਚਰਚੇ, ਖੂਹ ਉੱਤੇ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ, ਤਾਜ ਮਹੱਲ ਜਾਇਦਾਦ, ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼, ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	14	10	24
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਠਾਣੇਦਾਰੀ, ਮਲਿਕ ਭਾਗੋਂ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ (ਲੇਖ)			
ਜੂਨ	ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਦੁਹਰਾਈ ।				
ਜੁਲਾਈ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਹਵਾ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਦਾਗ਼, ਮੇਰਾ ਪਤਾ, ਅੰਨਦਾਤਾ	15	08	23

		(ਕਵਿਤਾਵਾਂ)			
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ (ਲੇਖ)			
	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੰਕ ਦਾ ਸਾਰ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ			
ਅਗਸਤ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਉਸ਼ਾ, ਧੀ, (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	15	08	23
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਲੇਖ)			
	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਤੀਜੇ ਅੰਕ ਦਾ ਸਾਰ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ			
ਸੰਤਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਮੈਂ ਜਾਂ ਤੁਰਾਂ, ਪਦਮਾ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	12	11	23
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਪਿਆਰ (ਲੇਖ)			
	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦਾ			

		ਉਦੇਸ਼			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਦਮੋਦਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ			
ਅਕਤੂਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਲੂਣਾ, ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰੂ, ਬਿਰਹੋਂ ਦੀ ਰੜਕ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	14	08	22
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ (ਲੇਖ)			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ			
ਨਵੰਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ, ਜਲਕਣ, ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਸੂਰਜ, ਖਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ, ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਣਾ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	13	09	22
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ, ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ (ਲੇਖ)			
	ਸ਼ੋਭ-ਸ਼ਕਤੀ	ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ			

	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਅਜੀਤ ਕੌਰ			
ਦਸੰਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਚਿੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ (ਕਵਿਤਾ)	13	10	23
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ (ਲੇਖ)			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਆਈ.ਸੀ. ਨੰਦਾ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ			
	ਵਿਆਕਰਣ	ਅਣਡਿੱਠੇ ਪੈਰੂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇਣਾ			
ਜਨਵਰੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ	13	11	24
	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਬਹੁ- ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਬਹੁ- ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ			
ਫਰਵਰੀ	ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ				
ਮਾਰਚ	ਸਾਲਾਨਾ ਪੇਪਰ				

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਰੰਚਨਾ (2024-25)

ਜਮਾਤ : ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

I. ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ :

1. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
2. ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ
3. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
4. ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
5. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
6. ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ
7. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ
8. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ
9. ਮੀਸ਼ਾ
10. ਜਗਤਾਰ
11. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ
12. ਪਾਸ਼

II. ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ :

1. ਮਲਿਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ
2. ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ
3. ਠਾਣੇਦਾਰੀ
4. ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
5. ਪਿਆਰ
6. ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤ
7. ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ
8. ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ
9. ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
10. ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ

III. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ :

1. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
2. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

3. ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ
4. ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ
5. ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ
6. ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ
7. ਦਮੋਦਰ
8. ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
9. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
10. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
11. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
12. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
13. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ
14. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ
15. ਅਜੀਤ ਕੌਰ
16. ਆਈ. ਸੀ. ਨੰਦਾ
17. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ
18. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ
19. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ
20. ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ

IV. ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ) :

1. ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ

V. ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣ

VI. ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ
2. ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
4. ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਦਿਆਲਯ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ (2024-25)

ਜਮਾਤ : ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ :

I. ਪੜ੍ਹਨ-ਕੌਸ਼ਲ (Reading Skill)

1. ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾਂ (ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖਣਾ, ਅੰਕ 2+3) 5

II. ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਿਖਣ ਕੌਸ਼ਲ (Writing Skill) 5

ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਨ (ਵਿਚਾਰ-ਪ੍ਰਧਾਨ)

III. ਵਿਆਕਰਣ/ਸਾਹਿਤ (Grammar/Literature) 20

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਵੀ, (ਇਕ ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ, ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲਾ)
2. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ)

IV. ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ (Text Books) 50

1. ਅਤਿ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣ ਅਧਾਰਿਤ, ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ।
2. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ, ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ)
3. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ)
4. ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ)
(ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ, ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ, ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਸੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚੋਂ) ।

Haryana Board Study Material

Syllabus

Model Papers

Previous Year Question Papers

Books

Notes